

KOMUNIKÉ

Medzinárodná konferencia

MSP A RODINNÉ PODNIKANIE V EURÓPE A NA SLOVENSKU

31. 1. 2020, Bratislava

Partneri podujatia - Slovenská asociácia malých a stredných podnikov a živnostníkov, Slovenská živnostenská komora a SME Europe, spolu s účastníkmi konferencie sa zhodli na potrebe prijatia opatrení za zlepšenie podmienok pre rodinné podnikanie a celkové podnikateľské prostredie v Slovenskej republike:

1. Zpracovať **definíciu rodinného podnikania** do príslušnej legislatívy SR a vytvoriť podmienky pre rozvoj rodinných firiem a živností;
2. Prehodnotiť **povinnosti transferového oceňovania** v prípadoch rodinného podniku;
3. Prehodnotiť **povinnosť úhrady koncesionárskych poplatkov** za zamestnancov v rodinnom podnikaní;
4. Vytvoriť legislatívne možnosti, aby náklady na **vzdelávanie detí a blízkych rodinných príslušníkov v rodinnom podnikaní** mohlo byť odpočítateľnou položkou zo základu dane, keď je potrebné k zabezpečeniu následníctva rodinného podnikania;
5. Vytvoriť predpoklady pre vznik legislatívnych úprav **zjednodušenia administratívy a platenia daní a odvodov pre subjekty rodinného podnikania**, formou živnostenských licencií pre rodinné podniky;
6. Výrazne zjednodušiť a zaviesť plne elektronickú formu ohlasovania voľných pracovných miest;
7. Prehodnotiť a zrušiť neobmedzenú výšku vymeriavacieho základu na zdravotné poistenie;
8. Zjednodušiť podmienky a upraviť povinnosti uzatvárania zdravotnej služby v subjektoch rodinného podnikania;
9. Prehodnotiť a zjednodušiť evidenciu odpadu, množstva a druhu, v zmysle zákona o odpadoch, u drobných prevádzok a pri subjektoch rodinného podnikania;
10. Nariadiť platnosť legislatívnych opatrení, ktoré majú priamy dopad na hospodárenie subjektov vždy k 1.januáru nasledujúceho roka.

Bratislava, 31. január 2020

Slovenská asociácia malých a stredných
podnikov a živnostníkov
Slovak Association of Small Enterprises

Slovenský cech informatiky,
účtovníctva a manažmentu

Na základe poznatkov z prieskum rodinného podnikania na Slovensku, uskutočnený SAMP v rámci projektu „Rok 2018 – Rok rodiny“, SAMP navrhuje:

Definíciu Rodinného podnikania:

„Rodinným podnikom je Rodinná spoločnosť, alebo Rodinná živnosť.“

„Rodinným podnikom“ je:

1. **Rodinná obchodná spoločnosť**, v ktorej väčšinu hlasovacích práv majú členovia jednej rodiny a štatutárom je člen rodiny, alebo členovia rodiny majú väčšinu počtu štatutárov rodinnej obchodnej spoločnosti. Za rodinnú obchodnú spoločnosť sa považuje tiež obchodná spoločnosť, v ktorej väčšinu hlasovacích práv vykonáva v prospech rodiny nadácia, alebo zverenecký správca zvereneckého fondu, ak je súčasne aspoň jeden člen tejto rodiny členom štatutárneho orgánu nadácie alebo zverenecký správca zvereneckého fondu. Ustanovenie platí rovnako pre neúplnú rodinu.
2. **Rodinnou živnosťou** je prevádzkovanie živnosti jedným, alebo viacerými členom rodiny, s ktorej majú preukazne priamy úžitok členovia rodiny, či už formou spoločného výkonu činnosti, alebo v závislej činnosti u držiteľa živnostenského oprávnenia. Ustanovenie platí aj pre výkon samostatne zárobkovo činnej osoby, alebo osoby podnikajúcej podľa osobitých podmienok.
3. **Členmi rodiny** pre definíciu rodinného podniku sa rozumejú členovia rodiny, manželia, partneri žijúci v spoločnej domácnosti, deti, súrodenci v priamom rade, alebo členovia širšej rodiny, ktorých „Rodinné zhromaždenie“ prijme ako člena Rodinného podniku. Členom Rodinného podniku môže byť aj člen rodiny, ktorého práva vykonáva opatrovník, zodpovedný zástupca, alebo zákonný zástupca.

Snem SAMP 14.5.2019

Slovenský cech informatiky,
účtovníctva a manažmentu

Slovenská asociácia malých a stredných
podnikov a živnostníkov
Slovak Association of Small Enterprises

Medzinárodná konferencia k MSP a Rodinné podnikanie v Európe a na Slovensku, SAMP, 31.1.2020 v Bratislave.

Návrhy opatrení SAMP smerujú k zlepšovaniu podnikateľského prostredia, tiež zmierneniu niektorých negatívnych dopadov legislatívy na podnikateľské prostredie, najmä z pohľadu MSPaŽ a Rodinného podnikania. Sú stručným súhrnom poznatkov, získaných v prieskume stavu podnikateľského prostredia MSP a RP v r. 2017 -2019 a v projekte „Rok 2018 – Rok rodiny“.

Účastníci konferencie sa zhodli na potrebe, ustanoviť interdisciplinárnu platformu odborných názorov z prostredia MSP a RP a úzko spolupracovať s vládou SR s cieľom prijať viacero opatrení na podporu a zlepšenie podnikateľského prostredia MSP a RP.

SAMP v tejto súvislosti predkladá návrh opatrení:

I. Legislatíva

1. Zásadne znížiť frekvenciu noviel zákonov, týkajúcich sa podnikateľského prostredia a zaviesť určitú stabilitu do podmienok podnikateľskej činnosti.

- Legislatívna norma by mala byť spracovaná tak, aby mohla **platiť aspoň 2**, alebo tri účtovné obdobia.
- Novely zákonov, pokiaľ to je len trochu možné, musia byť **zásadne uplatňované k 1.1. bežného roku**.
- Novely súvisiacich zákonov, ktoré vyvolávajú potrebu úprav iných legislatívnych noriem musia byť **uplatňované v jednom termíne** a novelizované súčasne.
- **Živnostenský zákon** (455/1991 Zb. v znp.). Zaradiť živnosť **vedenie účtovníctva späť medzi viazané živnosti**. *S kvalifikačnými podmienkami VS 2 roky praxe SŠ 4 roky praxe a zároveň pripraviť zákon o Komore účtovníkov*
- **Ukotviť definíciu Rodinného podnikania** v legislatíve SR. V súčasnosti legislatíva SR Rodinný podnik nepozná.

SAMP a AMSPaŽ ČR ako výsledok prieskumu v roku 2018 – roku rodinného podnikania, navrhli definíciu RP. Vláda ČR svojím uznesením z 13.5.2019 definíciu do

legislatívy zahrnula. SAMP predložila definíciu MH SR, predsedovi vlády SR a MS SR. Definícia zatiaľ prijatá nebola.

- **Zásadne zlepšiť vymáhateľnosť práva .**
Uplatňovať postihy za úmyselné vytváranie prietahov, či už na strane sporových strán, alebo súdov.
- **Do Rady sociálnej dohody ustanoviť aj predstaviteľov MSP a RP.** Odstrániť podmienku 100.000 zamestnancov pre členstvo a poskytovanie finančných prostriedkov
Organizácie MSP, RP boli pre nesplnenie tejto podmienky vylúčené s možnosťou čerpania fin. prostriedkov cestou Národných projektov pre podporu sociálneho dialógu. Takúto podmienku EU nepozná a nepozná ju ani „Charta pre malé podniky“ EU, ratifikovaná vládou SR.
- **Do správnej rady Small Business Agency SBA ustanoviť aj ďalších relevantných predstaviteľov MSP a RP (SAMP).**

II. Daňové a finančné zaťaženie podnikateľského prostredia

2. Daňové zaťaženie

- **Zákon o dani z príjmu (595/2003 Z.z. v.znp.):** Upraviť možnosť **odpočtu** už zaplatených licencií právnických osôb, zrušiť podmienku, uplatnenia len kladného rozdielu príjmu a zaplatenej licencie.
- **Zákon o dani z príjmu (595/2003 Z.z. v.znp.):** **Vrátiť** možnosť uplatnenia „reprezentačného“ vo výške 1% z príjmu ako výdavok, znižujúci základ DZP.
Tento systém bol v minulosti uplatňovaný a poznáme ho z viacerých krajín.
- **Zrušiť** 8% percentnú daň na poisťovacie služby, ktoré poisťovne automaticky prenášajú do zvýšeného poistného.
Daň takto platí poistenec a nie poisťovňa.
- **Zákon o dani z motorových vozidiel (361/2014 Z.z. v.znp.):** Daň z motorových vozidiel uplatňovať plošne zároveň so zásadným obmedzením **výšky dane**, ktorú platí len podnikateľský subjekt.
Cestu opotrebuje každé auto, nie len to, ktoré šoférije podnikateľ. Je to opäť daň z podnikateľskej činnosti.
- **Zákon o dani z príjmu (595/2003 Z.z. v.znp.): Zrušiť povinnosti Transférového oceňovania v prípadoch rodinného podniku**
 - pri „nájomných“ vzťahoch medzi manželmi a deťmi
 - pri spoločnom podnikaní a využívaní majetku rodičov deťmi
 - pri pôžičkách medzi rodičmi a deťmi neuplatňovať systém úrokov
 - inak tiež, ak úhrnná hodnota transakcií rovnakého typu daného subjektu nepresiahne za kalendárny rok (zdaňovacie obdobie) 100.000.- €.
- **Dosiahnuť, aby príjem z podnikateľskej činnosti a ostatné príjmy (okrem príjmov zo závislej činnosti) bol zdaňovaný a daň odvádzaná v mieste vzniku príjmu.**

V Slovenskej republike, nie v sídle spoločnosti, teda príjem zdaňovať tam, kde vzniká.

- **Spracovať štúdiu možnosti nahradenia dane z pridanej hodnoty „daňou z obratu“ (DzO).**
- **Zákon o dani z pridanej hodnoty (222/2004 Z.z. vznp.):** Znížiť značne komplikovanú registráciu platiteľa DPH, podľa druhu tovaru, služby, výšky platby, krajiny a pod.
- **Zákon o dani z pridanej hodnoty (222/2004 Z.z. vznp.):** Zvýšiť hranicu registrácie platiteľa DPH, na 100,000,- €. *Pri terajších 49790 € je veľmi nízka hranica pre určenie platiteľa DPH. Pri obrate do 100 000.00 Eur za súvislých 12 mesiacov má možnosť jednoduchého spracovania aj vykazovania DPH: iba daň na vstupe, výstupe a prenos DP bez ďalších podmienok, koeficientov, zvláštneho sledovania oprav, termínov. Cieľom je aj značne zjednodušené daňové priznanie aj KV DPH.*
- **Zjednodušenie platenia daní a odvodov pre MSP a Ž.** Ustanoviť pracovnú skupinu pre prerokovanie návrhov SAMP na administratívy a na Ministerstve financií, systému „Živnostenských licencií“ a „Rodinného zdaňovania“. *Systém Živnostenských licencií, „Zaplať a neúčtuj“. Predložila SAMP v roku 2012 a koncepciu rodinného zdaňovania v r. 2016.*

III. Zásadne znížiť celkové finančné zaťaženie podnikateľského prostredia.

- **Zákon o bankách (483/2001 Z.z. vznp)** v spojitosti s cenníkom sadzobných poplatkov: Znížiť výšku bankových poplatkov pri prevode financií banka – banke, poplatkov za vedenie účtov, a pod. *Klient platí za každý zápis, teda priebežné vedenie účtu a nakoniec opäť za vedenie účtu ako celok, prehodnotiť a znížiť poplatky pri platbe karto, vloženie hotovosti a pod..*
- **Zákon o miestnych daniach a poplatkoch (582/2004 Z.z. vznp.)** v spojitosti s VZN obcí a miest. Znížiť rozpätie dane z nehnuteľnosti (DzN). *Sadzby pre podnikateľa sú až 40x vyššie ako u nepodnikajúcej FO. Daň je vlastne daňou z podnikateľskej činnosti, charakteru dvojitého zdanenia tejto činnosti, navyše bez ohľadu na príjem. Zároveň sa však často uplatňuje oslobodenie určitých sektorov od platieb DzN.*
- **Zákon o miestnych daniach a poplatkoch (582/2004 Z.z. vznp.):** Zásadne znížiť, resp. obmedziť uplatňovanie „Developerského“ poplatku. *V spojitosti z daňou z nehnuteľnosti je to ďalšie, už tretie zdanenie podnikateľskej činnosti, ale bez ohľadu na existenciu príjmu.*
- **Zákon o koncesionálnych poplatkoch (68/2008 Z.z. vznp.):** Zrušiť povinnosť platiť koncesionálne poplatky za zamestnancov. *V súčasnosti vzniká zamestnávateľovi povinnosť platiť tento poplatok od troch zamestnancov. Títo však platia poplatok doma. Jedná sa o dvojnásobné spoplatnenie, vlastne poplatok z podnikateľskej činnosti.*

IV. Podporiť rozvoj a investície do rozvoja podniku

- **Zákon o dani z príjmu (595/2003 Z.z. v.znp.): Zvýšiť Super odpočet** na výskum a vývoj na 200%.
Pokiaľ je preukázaná až 5 násobná návratnosť vložených prostriedkov do výskumu, vývoja, je možné ustanoviť odpočet min. na 200 % vynaložených nákladov.
- **Zákon o dani z príjmu (595/2003 Z.z. v.znp.): Znížiť dobu odpisovania** hmotného majetku, dobu 40 rokov.
30 ročný podnikateľ by v určitých prípadoch musel podnikáť do 70 rokov, aby sa mu investícia aspoň čiastočne zohľadnila v znížení základu dane z príjmu.
- **Zákon o dani z príjmu (595/2003 Z.z. v.znp.): Zaviesť možnosť odpisov** vytvoreného a zveľaďovaného majetku **aj nepodnikajúcim subjektom** do zníženia základu DzP.
Rodine, občanovi napr. pri stavbe rodinného domu, zateplena, využívanie alternatívnych obnoviteľných zdrojov a pod. Takéto prípady poznáme aj v iných krajinách.
- **Dosiahnuť zriadenie slovenskej banky (Živnobanka)** na podporu MSPaŽ.
S rozhodujúcim podielom štátu, s výrazným zastúpením SAMP a reprezentantov MSP v štatutárnych orgánoch a iných podnikateľských organizácií.

V. Znížiť administratívne zaťaženie podnikateľov.

- **Zákon o službách zamestnanosti (5/2004 Z.z. v.znp): Zrušiť, resp. výrazne zjednodušiť „Nahlášku“** voľných pracovných miest. *Má v súčasnosti 77 otázok a jej vyhodnocovanie a spracovanie je aj na strane úradov práce zložité.*
- **Zákon o službách zamestnanosti (5/2004 Z.z. v.znp): Prehodnotiť podmienky zverejňovania** plátov a kvalifikačných podmienok **pri inzerátoch** ponúkajúcich zamestnanie.
Zároveň prehodnotiť neúmerne vysoké až likvidačné pokuty za porušenie týchto dvoch ustanovení.
- **Zákon o odpadoch (79/2015 Z.z. v.znp): Výrazne zjednodušiť evidenciu odpadu,** množstva, druhu a pod. u drobných prevádzok.
- **Zákon o dani z pridanej hodnoty (222/2004 Z.z. v.znp.): Výrazne zjednodušiť administratívu a účtovanie** t.z.v. gastro lístkov a zaviesť možnosť poskytnutia príplatku na stravu zamestnancovi formou zložky mzdy prostej dane z príjmu a odvodov z jeho súhlasom.
Zložité účtovanie príspevkov zamestnávateľ – zamestnanec, DPH, finančné zaťaženie poplatkami pri nákupe a spätnej výmene gastrolístkov. Lístky často neplnia funkciu úhrady za teplú stravu a slúžia na úhradu nákupov.

- **Zákon o ochrane osobných údajov** (18/2018 Z.z. vznp): Naďalej znížiť administratívne povinnosti, projekty pri realizácii nariadenia EK, vytváraná systému **GDPR** v oblasti OOÚ.
- **Výrazne zjednodušiť** povinnosti uzatvárania Zdravotnej služby u MSP.
Cestou „prostredníka“ sa finančné a administratívne zaťaženie MSP výrazne zvyšuje.

6. Zvýšiť zamestnanosť u MSPaŽ.

- **Zvyšovanie MM a odvodov je potrebné zosúladiť s rastom ekonomiky, najmä u MSPaŽ.**

Rast ekonomiky, cca 3,9 % nekopíruje rast nákladov MSPaŽ (okrem iného mzdových, cien energií a pod.). MM rástla v r. 2018 o 10,3 % v r. 2019 o 8,33%, odvody r. 2019 o 4,4%. Predpoklad nárastu MM v r. 2020 na 580 €/mes., o 11,54 %.

- **Zákon o zdravotnom poistení** (580/2004 Z.z. vznp.). Obmedziť v súčasnosti neobmedzený vymeriavací základ pre platby do ZP.
- **Zákon o sociálnom poistení** (461/2003 Z.z. vznp.). Prehodnotením odvodov znížiť odvodové povinnosti zamestnávateľov. U dôchodcov starobného dôchodku neuplatňovať systém odvodov, resp. len z čiastky, prevyšujúcej starobný dôchodok.
- **Zlepšiť a zjednodušiť podmienky zamestnávania seniorov a „dohodárov“.** Znížiť komplikované výnimky pri odvodoch.
- **Zákonník práce** (311/2001 vznp.) v spojitosti so **Zákomom 347/2018 Z.z.**, (ktorým sa dopĺňa zákon č. 91/2010 o podpore cestovného ruchu). Pri **rekreačných poukazoch** príspevok zamestnávateľa chápať ako odpočet z DzP a prostý odvodov. *Dane a odvody za prijatú tržbu GL) platí prijímateľ platby, poskytovateľ služby CR. Uplatniť jednoduchosť, príspevok zamestnancovi priamo preplatiť na základe účtovného dokladu o poskytnutí služieb. SAMP navrhla použitie rekreačných poukázok, ale s účasťou štátu, fondu na podporu CR o výške 300 mil. €. V r. 2012. V súčasnosti vlastne jeden podnikateľ prispieva na rozvoj druhého podnikateľa ako povinnosť zo zákona.*
- **Zákonník práce** (311/2001 vznp.). Trináste a štrnásť platy. Prehodnotiť systém. *14. násty plat je viazaný na vyplatenie trinásteho v 1/2 roka, bez ohľadu na znalosť vývoja ekonomiky podnikateľa.*
- **Zákonník práce** (311/2001 vznp.): Pri rekreačných poukazoch uplatňovať poskytovanie aj pre „dohodárov“, možnosť poskytnutia RP aj pracovníkom DOPČ. *Táto sa ročne obnovuje a tým nespĺňa podmienku nepretržitého pracovného vzťahu, aj keď tento de facto existuje.*

- **Zákonník práce** (311/2001 vznp.). Zaviesť možnosť poskytnutia stravy (gastrolístkov) aj DOVP. *DOVP napr. ktorý v rámci povolených 10 hod/týždenne pracuje napr. dva dni v týždni á 5 hod.*
- **Zákon o dani z príjmu** (595/2003 Z.z. vznp.). **Náklady na vzdelávanie** detí, pokračujúcich v podnikateľskej činnosti rodinného podniku ako následník rodinného podnikania uplatňovať ako odpočítateľnú položku zo základu DzP.
Podpora RP a následníctva v RP.

V. Energetika

- **Zákon o tepelnej energetike** (657/2004 Z.z., novela 100/2014 Z.z.). Novelizovať zákon najmä vo väzbe na §§ 12 a 20, ktoré hovoria o sústave tepelných zariadení, ktoré zásadne blokujú činnosť MSPaŽ.
Zamedzujú napr. vykonávanie inovácii systému ústredného kúrenia v bytových domoch, čo vo veľkej miere zabezpečujú práve MSPaŽ.

Bratislava, Medzinárodná konferencia k MSP a RP.
31.1.2020

Ing. Vladimír Sirotko. CSc.
Prezident SAMP

Slovenská asociácia malých a stredných podnikov a živnostníkov
Ing. Vladimír Sirotko, CSc.
Prezident
Mária Kaducová
asistenka prezidenta
+ 421 908 219 568,
+421 918 655 134, 0905 969 411
samp@samp-msp.sk;
vladimir.sirotko@actoris.sk;

Slovenská asociácia malých a stredných podnikov a živnostníkov
Slovak Association of Small Enterprises